

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تئوری حسابداری

رأب:

دکتر سينا خرديار

استاديار دانشگاه آزاد اسلامی واحد شت

فوق دکتری حسابداری مالی

سارا کریم پور

دانشجوی دکترای حسابداری

سرشناسه	: تئوری حسابداری
عنوان و نام پدیدآور	: خردیار، سینا. ۱۳۵۷
مشخصات نشر	: تهران: الوندپویان، ۱۳۹۴
مشخصات ظاهری	: صفحه، شکل و نمودار
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۷۳۶۶-۱۶-۵
وضعیت فهرست نویسی	: فیپای مختصر
یادداشت	: فهرست نویسی کامل این اثر در نشانی: http://opac.nlai.ir قابل دسترسی است
شناسنامه افزوده	: کریم پور، سارا. ۱۳۶۸
شماره کتابشناسی ملی	: ۳۹۷۰۹۶۱

عنوان کتاب	: تئوری حسابداری
مؤلف	: دکتر سینا خردیار - سارا کریم
ناشر:	: آرماندیس
حروفچینی و صفحه آرایی	: هنر و اندیشه
نوبت چاپ	: اول ۱۳۹۵
چاپ و صحافی	: صدف
شمارگان	: ۱۰۰۰ جلد
قیمت	: ۲۵۰۰۰ تومان
شابک	: ISBN: 978-600-7366-16-5

تمامی حقوق برای مؤلف محفوظ است و هرگونه روگرفت به موجب قانون پیگرد قانونی دارد.

به نام او به یاد او برای او

پیشگفتار

هر قلمرویی از دانش بشری را می‌توان اصولاً دارای دو بخش دانست: بخش تئوریک و بخش عملی. بخش تئوریک دانش در واقع راهنمای بخش‌های دیگر بوده و چارچوبی است که نحوه‌ی عمل دانش در آن تعریف می‌شود. تبدیل شدن یک قلمرو از دانش بشری به علم را می‌توان در گرو تقویت بخش تئوریک آن دانست، زیرا مطابق آنچه گفته شد، این بخش تئوریک دانش است که به آن قوام بخشد و آن را دارای توان پیش‌بینی و توضیح‌دهندگی می‌کند.

در حسابداری هم اگر هدف بر کسب سود و سودهای بیشتر است، باید بگوئیم تا به تقویت بخش تئوریک آن پردازیم که این امر خود مستلزم مطالعه تحقیقات انجام شده، آگاهی از مسیر طی شده و انجام تحقیقات بیشتر بر پایه یافته‌ها و تئوریه‌ها و حالات موجود است. به این ترتیب تردیدی در اهمیت مقوله «تئوری حسابداری» باقی نمی‌ماند. با کمی جسارت می‌توان درس تئوری حسابداری را مهمترین درس ارائه شده به دانشجویان دوره‌های تحصیلات تکمیلی حسابداری دانست، زیرا در این درس است که باید دانشجو استفاده از حلاوت را بیاموزد و خود را به توان تحلیل مجهز کند. در این درس است که دانشجویان باید نسبت به آنچه قبلاً آموخته اند موضع انتقادی پیدا کنند و کلیشه‌های دوره کارشناسی را در ذهن خود به چالش بکشند. تئوری‌های حسابداری مالی مانند بسیاری از متون حسابداری دارای نقاط قوت و ضعف است. در مجموع یکی از نقاط قوت کتاب این است که بسیار توصیفی می‌باشد، مطالب را شرح می‌دهد و در صورت لزوم توضیح می‌دهد و رابطه علت و معلولی را بیان می‌نماید، ما کوشیده‌ایم بر حسب مورد و نیاز هر بحث یا مطلبی را به تحقیقی که در این زمینه شده است ربط دهیم. در نهایت باید اذعان کنیم در صورتی که موفقیتی در امر تألیف کتابهای درسی دانشگاهی در حوزه‌ی دانش حسابداری و حسابرسی حاصل شده، خود را مرهون و مدیون حضور در محضر درس و تلاش‌های ارزنده‌ی اساتید گرانقدر و پیشگام این رشته می‌دانیم. کسانی چون شادروان دکتر عزیز نبوی، مرحوم حسن

سجادی نژاد، شادروان اسماعیل عرفانی، مرحوم دکتر فضل‌الله اکبری، دکتر علی ثقفی، دکتر مصطفی علی‌مدد، دکتر رضا شاهنگ و سایر اساتید محترم که نام بردن از تمام این عزیزان در این مکتوب مختصر ممکن نیست. و سپاسگزاری کمترین انجام وظیفه در مقابل زحمات ایشان است. از تمام عزیزانی که زحمات ارائه‌ی آراسته‌ی کتاب را عهده‌دار بودند سپاسگزاریم کتاب حاضر خالی از لغزش‌ها و اشتباه‌های احتمالی نیست و مسئولیت ایرادهایی که باقی مانده‌اند تماماً به عهده ما می‌باشد. دریافت نظرات اصلاحی همکاران و صاحب نظران گرامی از طریق ناشر، موجب امتنان ما و عناص بیشتر چاپ‌های بعدی خواهد شد.

دکتر سینا خودیار

سارا کریم‌پور

فهرست

۵	پیشگفتار.....
۱۳	فصل اول.....
۱۳	ساختار تئوری حسابداری.....
۱۳	بخش اول: ماهیت تئوری‌های حسابداری.....
۱۴	اهمیت تئوری حسابداری.....
۱۷	سیر تکاملی تئوری حسابداری.....
۲۲	تدوین و ارائه تئوری حسابداری: روش‌شناسی.....
۲۵	تئوری حسابداری و سیاست‌گذاری برای حسابداری.....
۲۸	بخش دوم: طبقه‌بندی تئوری‌های حسابداری و روابط میان اجزاء آن.....
۲۸	تئوری‌های ساختاری.....
۲۹	تئوری‌های تفسیری.....
۳۰	تئوری‌های عملگرایانه.....
۳۰	رویکرد توصیفی - عملگرایانه.....
۳۱	رویکرد روانشناختی - عملگرایانه.....
۳۱	قاعده‌مندسازی تئوری حسابداری.....
۳۲	نگرش‌های مختلف پیرامون قاعده‌مندسازی تئوری حسابداری.....
۳۳	رویکردهای سنتی.....
۳۴	رویکردهای غیرتئوریک.....
۳۴	رویکردهای تئوریک.....
۳۴	رویکرد قیاسی.....
۳۶	رویکرد استقرایی.....
۳۶	رویکرد اخلاقی.....
۳۸	رویکرد اجتماعی.....

۳۸	رویکرد اقتصادی
۳۹	رویکرد ترکیبی
۳۹	بخش سوم: رویکردهای نوین
۳۹	رویکرد رویدادی
۴۰	رویکرد سودمندی در تصمیم‌گیری
۴۱	رویکردهای رفتاری
۴۲	رویکرد پیش‌بینی
۴۳	فصل ۲
۴۳	نظریه‌های حسابداری
۴۳	نظریه
۴۳	نکته‌هایی از حسابداری و نظریه‌های آن
۴۶	اهمیت نظریه: شرح و پیش‌بینی
۴۷	سطوح پیش‌بینی نظریه‌ها
۵۰	نظریه‌های پردازش اطلاعات
۵۱	رویکرد ثبات رفتاری
۵۲	ارزش سرمایه‌گذاری‌ها
۵۳	ارزش ذاتی
۵۴	فرضیه بازار کارای سرمایه (EMH)
۵۷	نظریه‌ی سبد سرمایه‌گذاری
۵۹	فرضیه بازارهای کارآ و مدل قیمت‌گذاری دارایی‌های سرمایه‌ای
۶۱	سازوکار بازار کارای سرمایه
۶۲	رابطه بین تئوری بازار کارآی اوراق بهادار و پیامدهای اقتصادی
۶۳	فرضیه بازارهای کارآ و تحقیقات گذشته
۶۶	اثر فرضیه بازار کارای سرمایه بر حسابداری
۶۸	الگوی ارزش‌گذاری دارایی‌ها (شرایط اطمینان کامل) - معروف به مدل فیشر
۷۱	فرضیه هموارسازی
۷۴	نظریه مشروعیت
۷۵	تحقیقات تجربی درباره نظریه مشروعیت

۷۶.....	رویکرد اجتماعی.....
۸۱.....	تأثیر ارزش‌های اجتماعی بر ارزش‌های حسابداری.....
۸۵.....	فصل سوم.....
۸۵.....	مروری بر تئوری‌های حسابداری.....
۸۵.....	بخش اول: ضرورت وجود تئوری در حسابداری.....
۹۴.....	تئوری اطلاعات.....
۹۵.....	مطلوبیت در حسابداری از دیدگاه رالز.....
۹۵.....	رعایت انصاف در حسابداری از دیدگاه نازیک.....
۹۶.....	رعایت انصاف در حسابداری از دیدگاه گرویت.....
۹۶.....	تئوری ری.....
۹۹.....	الگوی از بازی بده - همکاری؛ تعارض بین مدیر و سرمایه‌گذار.....
۱۰۰.....	رابطه بین مدیر و سرمایه‌گذار در یک بازی بدون همکاری.....
۱۰۷.....	الگوی از تئوری بازی در آن همکاری وجود دارد.....
۱۰۷.....	تئوری شخصیت حسابداری.....
۱۰۹.....	تئوری مبتنی بر وجوه.....
۱۱۱.....	تئوری اثباتی حسابداری.....
۱۱۲.....	تدوین و توسعه تئوری اثباتی حسابداری.....
۱۱۷.....	فرضیه‌های تحقیقات اثباتی.....
۱۱۷.....	۱- فرضیه پاداش مدیریت.....
۱۱۷.....	۲- فرضیه بدهی.....
۱۱۸.....	۳- فرضیه هزینه سیاسی.....
۱۱۹.....	تحقیقات تجربی در مورد تئوری اثباتی حسابداری.....
۱۲۸.....	تفکیک دو فرض مربوط به فرصت‌طلبی مدیران و بستن قراردادهای به «نبوه‌ای» کا آ از دیدگاه تئوری اثباتی حسابداری.....
۱۲۳.....	تئوری قرارداد.....
۱۲۵.....	تئوری ارزش ویژه باقیمانده.....
۱۳۶.....	تئوری حقوق مازاد.....
۱۳۷.....	تئوری رویدادها.....
۱۳۹.....	تئوری شرکت.....

۱۳۹.....	چرا شرکت‌ها وجود دارند؟
۱۳۹.....	تنوع بخشیدن به سرمایه‌گذاری‌ها
۱۴۰.....	تخصص
۱۴۰.....	ماهیت شرکت
۱۴۰.....	اصل بقای شرکت
۱۴۱.....	نقش قراردادی حسابداری
۱۴۲.....	مدل قیمت‌گذاری دارایی‌های سرمایه‌ای و مدل سه عاملی فاما و فرنچ
۱۴۸.....	مدل قیمت‌گذاری دارایی‌های سرمایه‌ای کاهش‌ی - نامطلوب (D-CAPM)
۱۵۰.....	مدل قیمت‌گذاری دارایی‌های سرمایه‌ای تعدیلی (A-CAPM)
۱۵۱.....	مدل قیمت‌گذاری دارایی‌های سرمایه‌ای بین دوره‌ای
۱۵۲.....	مدل قیمت‌گذاری دارایی‌های سرمایه‌ای شرطی (I-CAPM)
۱۵۳.....	مدل قیمت‌گذاری دارایی‌های سرمایه‌ای تجدیدنظر شده (R-CAPM)
۱۵۵.....	توسعه مدل‌های قیمت‌گذاری مبتنی بر R-CAPM
۱۵۷.....	مدل قیمت‌گذاری دارایی‌های سرمایه‌ای صرفی (C-CAPM)
۱۵۸.....	مدل قیمت‌گذاری دارایی‌های سرمایه‌ای رفتاری (RBM)
۱۵۹.....	تئوری قیمت‌گذاری دارایی‌ها رفتاری BAP
۱۶۱.....	تئوری فرماندهی
۱۶۱.....	تئوری سلسله مراتبی
۱۶۲.....	تئوری توازن
۱۶۲.....	نظریه قیمت‌گذاری آربیتراژ APt
۱۶۳.....	تئوری نمایندگی
۱۶۷.....	تئوری نمایندگی: قرارداد استخدامی بین مالک شرکت و مدیر
۱۶۷.....	مسئله‌ای که در شرکت بین مالک و مدیر (نماینده او) به وجود می‌آید
۱۷۲.....	طرح‌ریزی یک قرارداد برای حل مسئله خطر اخلاقی
۱۷۳.....	تئوری نمایندگی قرارداد بین مدیر و دارندگان اوراق قرضه
۱۷۳.....	مسئله نمایندگی بین مدیر و وام‌دهنده
۱۷۶.....	اثرات تئوری بازی و تئوری نمایندگی بر حسابداری
۱۷۸.....	تئوری منافع عموم
۱۷۹.....	تئوری حقوق و پاداش مدیران اجرایی

۱۸۴	تئوری گروه ذی نفع
۱۸۶	شاخه اخلاقی نظریه ذینفعان
۱۸۷	شاخه مدیریتی نظریه ذینفعان
۱۸۸	تحقیقات تجربی درباره نظریه ذینفعان
۱۸۹	تئوری تصمیم انفرادی
۱۸۹	تئوری تصمیم از دیدگاه کاربردی
۱۸۹	نمونه‌ای از تصمیم سرمایه‌گذاری
۱۹۳	تئوری مالکیت
۱۹۵	تئوری مازاد خالص اولسان
۱۹۵	سه فرمول برای محاسبه ارزش شرکت
۲۰۰	تداوم سود خالص
۲۰۲	تحقیقات تجربی در مورد مازاد خالص
۲۰۷	تئوری سوداگری
۲۱۱	تئوری حباب بازار سهام
۲۱۱	تئوری افشای ناقص (AH)
۲۱۳	فصل چهارم
۲۱۳	حسابداری در شرایط آرمانی و تقارن اطلاعاتی
۲۱۳	شرایط آرمانی
۲۱۵	گزینش نامناسب
۲۱۷	خطر اخلاقی
۲۱۸	تدوین استانداردها
۲۱۹	اطلاعات نامتقارن (نامتقارن بودن اطلاعات)
۲۱۹	مفهوم نامتقارن بودن اطلاعات
۲۲۴	اهمیت اجتماعی کارکرد درست بازارهای اوراق بهادار
۲۲۷	فصل پنجم
۲۲۷	داده حسابداری، ورشکستگی و ریسک
۲۲۷	داده حسابداری، ورشکستگی و ریسک
۲۲۹	ورشکستگی و داده‌های حسابداری

۲۹	ماهیت ورشکستگی
۳۱	پیش‌بینی ورشکستگی: نقش داده‌های حسابداری
۳۲	روش‌های چند متغیره برای پیش‌بینی ورشکستگی
۳۲	تجزیه و تحلیل بسیار مشخص (تحلیل تشخیصی)
۳۵	تحقیقات بیشتر
۳۷	داده‌های حسابداری و ریسک سهام
۳۸	داده‌های حسابداری و مقدار β
۴۰	تحقیق بال و براون
۴۱	تحقیق براس، کتزر و شولز
۴۲	نتیجه رابطه بین ریسک و داده‌های سیستم حسابداری
۴۵	نتایج - پیش‌بینی ریسک با استفاده از داده‌های سیستم حسابداری
۴۶	داده‌های سیستم حسابداری و ریسک اوراق قرضه
۴۶	رتبه اول قرضه و ریسک
۴۹	تعیین رتبه اول قرضه با رآیل بانر
۵۱	منابع و مآخذ
۵۴	فهرستی از مقالات شاخص در تئوری حسابداری